

‘Ik ben de hele dag met veiligheid bezig’

Persoonlijke beschermingsmiddelen zijn verplicht én onmisbaar

Een zaagbroek, een helm, al dan niet met vizier, gehoorbescherming en bluetooth, veiligheidsschoenen, karabijnen en lijnen en goede handschoenen. Om het vege lijf zo veilig mogelijk te stellen, is er een gigantisch aanbod aan persoonlijke beschermingsmiddelen. Wat dragen de vakmannen en -vrouwen in de praktijk en hoe luidt het advies van de leverancier als het gaat om deze persoonlijke uitrusting? ‘Het kernwoord is *persoonlijk*. Het moet bij jou goed zitten.’

Auteur: Heidi Peters

Erik de Groot is zelfstandig boomverzorger, Thomas Weijenberg is – eveneens zelfstandig – sculpturist met 22 kettingzagen en Conny Rietveld is hovenier in loondienst. Allemaal dragen en gebruiken ze persoonlijke beschermingsmiddelen en hebben daarbij zo hun voorkeuren.

Erik: ‘Belangrijk voor mij is dat het de juiste bescherming biedt én dat het comfortabel is bij het dragen. Ik klim dagelijks in bomen en ben dus ook dagelijks in de weer met kettingzagen. Zo’n zaagbroek moet dan wel goed zitten. De pasvorm vind ik erg belangrijk, evenals goede zakken en ventilatie. Gelukkig zijn er tegenwoordig veel mogelijkheden voor ventilatie; er zitten bijvoorbeeld ritsen aan de achterkant van de pijpen die je kunt openzetten. Ook bovenkleding moet goed passend zijn en niet flodderen, want daar heb je hinder van en dan werk je al minder veilig.’

Erik de Groot: ‘Als het lekker zit, dan draag je het ook’

Erik is boomverzorger. Hij startte in 1998 als hovenier en had altijd al een grote interesse voor boomverzorging. In 2009 besloot hij om de overstap te maken naar alleen boomverzorging. Erik werkt voor particulieren, hoveniers en collega-boomverzorgers in Zuid-Nederland. ‘Het is mijn hobby én mijn werk. Het voelt voor mij haast als een eer wanneer ik in een heel oude boom mag klimmen en deze mag verzorgen.’

Ambassadeur

Erik is ambassadeur van Husqvarna. ‘Ik test machines tijdens mijn werk. Als het goed is, vertel ik het verder en als er iets beter kan, koppel ik dat ook terug. Je ziet dat mensen die tevreden zijn over hun machines vaak voor hetzelfde merk veiligheidskleding kiezen. Bij mij zit Husqvarna echt goed, maar in het betere segment is alles wel goed. Ieder heeft zo zijn voorkeuren. Zo vind ik van Husqvarna de *technical extreme* broeken heel fijn. Deze hebben ingebouwde kniestukken met voorgebogen stof. Dat hindert je dus niet wanneer je knielt, maar de bescherming blijft optimaal, omdat je nog steeds de veiligste houding kunt aannemen en niet gehinderd wordt door de broek.’

Veilig snipperen

Erik: ‘Ik klim veel in bomen. Dan gebruik ik vaak de elektrische accuzaag. Dat ik deze niet hoef

13 min. leestijd

PBM

aan te trekken, is voor mij een stuk fijner werken. Behalve dit ergonomische voordeel is er ook geen uitstoot. Gehoorbescherming heb je daarbij nog steeds wel nodig. Wanneer ik snipperwerkzaamheden heb, draag ik een speciale overall die helemaal glad is. Je kunt nergens achter blijven hangen.'

Tip van Erik

'Over het algemeen zie ik hoveniers werkbroeken dragen. Maar wie alleen een tak hoeft af te zagen, neemt vaak niet de moeite om een zaagbroek aan te trekken. Dat begrijp ik, maar dat is niet goed,' aldus Erik. 'Gehoorbescherming, hoofd- en vizierbescherming, handschoenen en veiligheidsschoenen, er zijn meerdere aanbie-

ders die dit goed voor elkaar hebben. Gebruik al je persoonlijke beschermingsmiddelen, ook als je die kettingzaag maar heel even gebruikt.'

Als boomverzorger blijft het voor Erik niet bij kleding alleen. 'Feitelijk ben ik de hele dag met veiligheid bezig. Mijn klimset, karabijnen, gordel, korte en lange lijnen, ze zijn allemaal onderdeel van veilig werken. Voor een gordel staat een levensduur van tien jaar, maar bij mij gaan ze een jaar of vijf mee. Lijnen vervang ik na twee of drie jaar in plaats van tien. Bij het opruimen controleer ik mijn lijnen en eenmaal per jaar laat ik mijn materiaal keuren. Een slager keurt zijn eigen vlees ook niet.'

22 kettingzagen

Thomas Weijenberg creëert onder de naam Tommy Carving sculpturen voor particulieren, festivals, gemeenten, bedrijven en nog veel meer partijen, van hout en van ijs. En van metaal, maar daarvoor gebruikt hij een plasma-snijder en geen kettingzaag. In zijn werkplaats staan 22 kettingzagen, waarvan vier accumachines. 'Ze hebben allemaal een andere functie, met een ander blad of een andere ketting. Voor het werken op ijs is de ketting anders geslepen en gebruik ik geen kettingolie. Doordat ik blad en ketting aanpas, zijn de machines veel rustiger. Bij een accumachine gebruik ik dezelfde gehoorbescherming als bij andere machines. Er zit ook een radio in; dat werkt lekker. Het spitse

'Ook voor één tak moet je de zaagbroek aantrekken'

'De zwaarste gehoorbescherming is niet altijd de veiligste'

Donar Groen heeft een breed assortiment persoonlijke beschermingsmiddelen. Zo is er de gelaatsbescherming, de bos-maai-combinaties waarbij gezicht en gehoor in één product worden beschermd. Ook is er een combinatie van een helm met gehoorkap en gelaatsbeschermer, en verder zijn er natuurlijk zaagkleding en handschoenen.

Ralph van der Hulst: 'Er is wel erg veel keus in handschoenen; wat ons betreft mag dat een beetje terug naar de basis. Goede handschoenen waar je een goed gevoel in hebt, dat is belangrijk. Maar het aanbod is groot. Het meest verkocht worden gehoorbescherming en de bos-maai- en bosbouwcombi. Advies is soms wel nodig. Onlangs vroeg een klant die een bosmaaicursus had gevolgd om de zwaarste gehoorbescherming, op advies van de trainer. Hier was ik het niet mee eens. Zijn gehoorbeschermer zat binnen de marges en was veilig. Kies je voor een zwaardere, dan ben je volledig afgesloten van de buitenwereld. Je hoort geen claxon van een auto of een waarschuwing van een collega. Dus het zwaarste is niet altijd het beste.

We zien dat hoveniers goed voor zichzelf zorgen. Je ziet geen hoveniers meer zonder handschoenen of op gympies. Iedereen draagt veiligheidsschoenen en het is absoluut niet "stoer" om geen veiligheidskleding te gebruiken.'

Thomas Weijenberg: 'Ga voor het beste wat je krijgen kunt'

puntje van de kettingzaag is gevaarlijk bij een kickback, maar die hebben wij in ons werk niet. Met de accuzaag kan ik schrijven als met een balpen.'

Jong geleerd ...

Thomas gebruikt al vanaf zijn twaalfde regelmatig een kettingzaag. Na de bosbouwschool ging hij aan de slag bij een bosbouwbedrijf. Inmiddels is hij al tien jaar alleen bezig met sculpturen. 'Vormgeven, dat is wat ik doe', antwoordt hij op de vraag of hij houtbewerker of kunstenaar is. 'Dus ja, kunstenaar.'

'Ik gebruik wat de Arbo voorschrijft: schoenen, broek, handschoenen, vizier en soms afzuijing voor rook of stof. Er is gelukkig nog nooit iets fout gegaan. Pasvorm, comfort, kwaliteit en bescherming, dat is belangrijk. Aan mijn werkbreek stel ik hogere eisen dan aan mijn privékleeding. Ik moet er geen last van hebben. Dat betekent dat een broek moet kunnen ventileren en dat een shirt mooi sluit bij de polsen. Het vizier op de helm moet zaagsel tegenhouden en niet verblindend werken.'

Van eik tot populier

Afhankelijk van de opdracht en soms de opdrachtgever werkt Thomas met verschillende houtsoorten. Voor objecten met een gladde afwerking gebruikt hij hard hout, vaak eik. Maar hij werkt ook met kersen- en larikshout en hout van de douglasspar. 'Bij evenementen is populierenhout populair, omdat het snel werkt en goedkoper is, maar het eindresultaat gaat niet zo lang mee. Voor je beschermingsmiddelen maakt het niet uit met welk hout je werkt. Als ik met ijs werk, gebruik ik andere handschoenen en geen vizier. Wanneer het erg koud is – ik heb weleens bij -42 graden gewerkt – draag ik soms snowboots of schoenen met spikes. Veiligheidsschoenen met stalen neuzen zijn dan zo koud; dan bevroren je voeten.'

'Sommige machines zijn zo mooi; die wil ik gewoon hebben'

Thomas Weijenberg

Tommy Carving

Goed onderhoud is ook veiligheid

Thomas onderhoudt al zijn machines zelf. 'Ik ben technisch en doe het graag. Al mijn materiaal is van Husqvarna, van de allerswaarste machine tot en met de allerkleinste voor het fijne werk. Mijn kettingzagen zijn als penselen voor een schilder. Soms vind ik een kettingzaag gewoon mooi en wil ik hem hebben. Wanneer ik moet schuren, gebruik ik nog een voorgelaaatsmasker voor het afzuigen van het stof. Deze heeft een ventilator met filter, dat zorgt voor overdruk in het masker. Hierdoor krijg je minder stof in je gezicht.'

Tip van Thomas

'Mijn tips voor hoveniers? Ten eerste: koop goed materiaal. Ga voor de beste kwaliteit die je kunt vinden. Zoek een dealer die in de buurt zit én zorg dat je een goed merk in handen hebt. Mocht je iets moeten laten repareren, dan hoef je in ieder geval niet ver weg en ben je je werk-gereedschap niet een week kwijt.'

'Raak me niet aan wanneer ik met de heggenschaar werk'

Conny Rietveld werkt inmiddels negentien jaar bij hoveniersbedrijf Jaap van Reeuwijk. 'Ik werkte als bloemist, toen Jaap mij vroeg om een klusje voor hem te doen. Een paar maanden later ging ik bij hem werken, in eerste instantie voor drie dagen per week. Het was een pittig jaar. Ik moest het vak leren en daarbij is het heel anders om buiten te werken en zwaarder lichamelijk werk te doen.' Ze kan er nu om lachen. 'En ik moest natuurlijk een opleiding volgen.'

Conny Rietveld: 'Je bent verantwoordelijk voor jezelf'

VCA en kettingzaagbewijs

Naast de opleiding tot hovenier die Conny in de avonduren deed, haalde ze een kettingzaagbewijs, een certificaat voor veilig werken aan de weg, één voor veilig werken op hoogwerkers en tweemaal het VCA-certificaat. 'Die VCA-opleiding zette me wel aan het denken. Zo kwam het voorbeeld voorbij van een grote stapel pallets waarop men kon gaan staan om een

'Wij hebben een heggenschaarbroek ontwikkeld'

'Als fabrikant en leverancier van tuinmachines heb je een verantwoordelijkheid op het gebied van veiligheid', vindt Tommy Nagtegaal van Stihl. 'Onze filosofie is dat het product zo goed is als de service die erbij gegeven wordt. Veiligheid staat bij ons hoog in het vaandel. Onze dealers geven veiligheidsinstructies en geven de machine startklaar mee.'

Stihl innoveert ook op het gebied van persoonlijke beschermingsmiddelen en heeft een heggenschaarveiligheidsbroek ontwikkeld. Tommy: 'Een zaagbroek heeft geen zin bij het gebruik van een heggenschaar; die snijdt door de vezels van de broek heen. De draad niet kan vastslaan om het aandrijfmechanisme. De heggenschaarbroek is een multifunctionele broek waarin je beschermingsstukken doet die passen bij je werkzaamheden: scheenbeschermers voor werken met de bosmaaier, kniestukken voor wie op zijn knieën moet zitten, en voor het bovenbeen, het kwetsbaarste lichaamsdeel bij het gebruik van een heggenschaar, kevlar inlegstukken.

Stihl participeert in diverse overlegorganen. Wat is nu eigenlijk veilig en aan welke voorwaarden moeten de middelen voldoen? Voor zaagbroeken bestaan er verschillende klassen, passend bij de snelheid van de kettingzaag.

Bij gebruik van een kettingzaag die 20 meter per seconde gaat, hoor je bijvoorbeeld een broek uit zaagklasse 1 te dragen. Maar in de praktijk is de snelheid van een kettingzaag altijd aflopend; hij is nooit op volle snelheid op het moment dat je jezelf dreigt te raken. Bij het gebruik van een kettingzaag met een hogere kettingsnelheid hoef je niet per definitie een zaagbroek uit een hogere zaagklasse te dragen. Het draagcomfort is ook belangrijk; de broek mag je niet beperken in je bewegingsvrijheid.

Zaagkleding verkopen wij het meest. Stihl is wereldmarktleider op het gebied van kettingzagen en hierbij horen persoonlijke beschermingsmiddelen. Handschoenen, gezichts- en gehoorbescherming, handschoenen, diverse soorten zaag- en veiligheidsschoeisel, veiligheidsbrillen, het is allemaal belangrijk.

Ons advies: bespaar niet op deze artikelen. Veiligheid is ontzettend belangrijk, het is de basis. Volg de instructies van de dealer en het advies in de bedieningshandleiding op. Kijk ook naar wat je moet gebruiken volgens de Arboret. Je kunt je producten laten keuren; doe dat ook. Zo heeft uv-straling invloed op de houdbaarheid van een helm. Zorg ervoor dat je weet wat de conditie van je persoonlijke beschermingsmiddelen is.'

Duurder = comfortabeler en gaat langer mee

'Hoe zorgvuldig zijn hoveniers? In onze ervaring loopt het nogal uiteen. Het grootste deel doet alles of bijna alles volgens de regels; sommigen lijken te denken: we doen het maar even zo. Bij het werken met een kettingzaag heb je een kettingzaagbroek nodig. Toch zie je soms nog mensen in spijkerbroek. Idem dito voor schoenen. Mensen gaan op zaterdagavond uit op schoenen van 200 euro, maar de veiligheidsschoen mag maar 35 euro kosten. Dat zouden ze beter andersom kunnen doen', aldus Marcel Bax, werkzaam bij Vos Capelle, leverancier van onder andere persoonlijke beschermingsmiddelen en bedrijfskleding.

'Comfort is ook heel belangrijk voor de veiligheid. Wat duurder is, is comfortabeler en gaat langer mee. Wat comfortabel zit, gebruik je ook vaker. Dat wordt wel onderkend, want hoewel het soms prijzig is, investeren mensen daar toch vaak in.'

'Er wordt steeds meer gezocht naar één adres waar je alles kunt kopen. Wij zijn zo'n adres. We hebben kennis, ervaring en een totaalpakket aan diensten en producten. Wij leveren een aantal kwaliteitsmerken, zoals Snickers, Tricorp, Fristads, Havep en Hydrowear. Er is een relatief grote vraag naar de veiligheidsschoenen van Elten en Emma en naar de werkbroeken van Snickers. Op het gebied van gehoorbescherming kun je bij ons ook terecht voor otoplastieken, oorbescherming op maat.'

'Mannenkleding floddert te veel'

Conny Rietveld

Hovenier

nok te kunnen schilderen. Mijn vader is fruitte-
ler en wij deden dat vroeger ook zo! De inzich-
ten over veilig werken waren vroeger anders.'

Werkgever verantwoordelijk

Conny: 'Als ik werkzaamheden buiten mijn werk
verricht, bepaal ik zelf hoe ik met de veiligheid
omga. Werkzaamheden die ik uitvoer voor Jaap
doe ik volgens de VCA-norm. Al blijft veiligheid
voor jezelf natuurlijk altijd heel erg belangrijk.
Maar in een bedrijf moet je je echt aan de
regels houden. Jaap is verantwoordelijk voor
ons en wij zijn natuurlijk ook verantwoordelijk
voor onszelf.'

Zelf zeg ik altijd tegen mensen: doe je hand-
schoenen aan. Handschoenen die goed passen
zijn heel belangrijk. Handschoenen vangen
onder andere de trillingen van machines op.

'Veilig werken begint met een goed onderhouden machine'

'Persoonlijke beschermingsmiddelen nemen
maar een klein deel van het risico weg. Het
gaat nog meer om een goed onderhouden
machine en een goede werktechniek.' Aan
het woord is Arian Essenstam van Husqvarna.
'Onderhoud staat op de eerste plaats, want
met slecht onderhouden machines creëer je
een slechte werktechniek. PBM nemen een
groot deel van het restrisico weg als het toch
nog fout gaat.'

Husqvarna levert alle beschermingsmiddelen
die gebruikt kunnen worden bij zijn produc-
ten. Arian: 'De kettingzaag is de gevaarlijkste
machine op de markt. Hiervoor hebben we
broeken, helmen, schoenen, gehoorbescher-
ming enzovoorts. De P in PBM (persoonlijke
beschermingsmiddelen) is veelzeggend en
heel belangrijk. Het moet passen, kloppen
met wat je doet en de juiste bescherming
bieden. Een beschermingsmiddel moet je niet
te veel hinderen in je werk. Een zaagbroek kun
je aanschaffen voor een bedrag tussen de 80
en 250 euro. Die van 80 euro voldoet ook aan
de eisen, maar heeft een andere pasvorm en
is gemaakt van ander materiaal. Bij intensief
werken is dat toch minder fijn.'

Wij produceren alles zelf: de kleding, de
helmen. De dealers worden door ons geïn-
strueerd. Wanneer een dealer een machine
aflevert, moet hij aangeven wat de gevaren
zijn en welke PBM gebruikt moeten worden.
Husqvarna organiseert workshops en trainin-
gen over veiligheid. Dan gaat het dus óók over
onderhoud.

De zaagbroek en de helm worden het meest
verkochte. Het gevaar van een kettingzaag is
realistisch en mensen hebben er beelden bij.
We zien dat mensen zich vrij goed aan de
eisen houden; dat is een positieve trend.
Opdrachtgevers en bedrijfsleiders worden
steeds actiever bij het toezicht. Dat komt
natuurlijk deels doordat de verantwoordelijk-
heid bij hen ligt, maar ook de medewerkers
zelf zijn zich meer bewust van de gevaren.
Alleen gehoorbescherming, dat wordt wel-
eens onderschat. Met je hand in de doorns
of een tak op je hoofd, dat voel je direct.
Gehoorbeschadiging niet. Die gevolgen
komen pas na een aantal jaren tot uiting.
Gehoorbescherming is het meest onder-
schatte PBM.'

Nieuw product: Husqvarna-helm met x-com

Stihl heeft een multifunctionele broek ontwikkeld voor
het werken met de heggenschaar

Verder draag ik veiligheidskleding en heb ik
otoplastieken en werklaarzen.'

Vrouwenlijjn

'Mannenkleding is te recht, te breed en dat
floddert om mij heen. Dat kan ook gevaarlijk

zijn. Daarom heb ik gezegd dat ik kleding uit
een vrouwenlijn wil; die zit toch beter, meer
aangesloten. Fijn dat dit tegenwoordig kan.
Verder maakt het mij niet zo veel uit. Het moet
natuurlijk goed passen.' Even later vult ze aan:
'Ik wil geen veters. Die gaan altijd los en dan

'Zorg dat je kleding mét je werkt en niet tegen je'

Kim van Essen van Poel Bosbouwartikelen Apeldoorn is verantwoordelijk voor de inkoop, verkoop en het laten bedrukken van (veiligheids)kleding: 'Zeker geven we advies. Een voorbeeld: zaagschoenen met een zachte zool lopen wel lekker, maar als je in de praktijk op een hoogwerker werkt, zijn ze minder geschikt. Je schuift dan meer dan je loopt en dan slijten de zolen sneller.'

Wij, en onze klanten, zijn blij met de producten van Snickers Workwear, Protos Integral en Pfanner Austria. De Protos-helmen bieden de beste bescherming en het hoogste draagcomfort in de markt. Het vizier, de helmschaal en de gehoorkappen zijn modulair opgebouwd en van zeer goede kwaliteit. De helm kan uitgebreid worden met bijvoorbeeld een zonnebril

of een bluetooth-communicatiesysteem.

Sinds kort is er de Pfanner BOA S3-veiligheidsschoen met S2-zaagbescherming. Deze is speciaal ontwikkeld voor hoveniers die af en toe met de kettingzaag werken. Je hoeft niet meer van schoenen te wisselen. De Pfanner Boa is superlicht en heeft een stevige kruipneus. Het is echt een alles-in-eenschoen. Veel mensen houden ze dan ook de hele dag aan. Hardlopers zijn de zaagbroeken van Pfanner en Stihl en de Snickers-werkbroeken. Snickers-werkbroeken kunnen voorzien worden van verschillende typen kniebeschermers. We vragen onze klanten dan ook altijd: wat doe je, hoeveel kniel en loop je? Vervolgens adviseren we welke combinatie broek/kniebescherming het geschiktst is.

Soms is het noodzakelijk om de regelgeving duidelijk uit te leggen. Meer dan eens horen wij: ach, zo'n zaagbroek, ik zaag bijna nooit. Ons advies: draag altijd een zaagbroek. Als er toch iets gebeurt, keert de verzekering mogelijk niet uit wanneer blijkt dat je je niet aan de regels hebt gehouden.

Een tip voor hoveniers: kijk eens naar een laagjessysteem in je kleding, zodat de kleding niet tegen, maar mét je werkt. Te heet en te koud, dat is niet fijn. Voor het huidige weertype is een van de populairste Snickers-softshelljassen nu ook leverbaar in de kleur #Lforest green\$. Deze jassen zijn waterafstotend en je kunt er prima mee doorwerken in een plensbui. Kleding met Gore-Tex brengt warmte naar buiten en voorkomt dat regen en wind naar binnen komen.'

struikel ik. Ik zorg altijd voor werklazzen, zodat ik overal veilig doorheen kan. Dit jaar hebben we bijvoorbeeld veel last gehad van wespen. Ik zorg altijd dat ik volledig gekleed ben; ik draag geen halve of korte broeken.'

VCA-toolboxmeeting

'Elke maand is er bij Jaap van Reeuwijk een toolboxmeeting, een verplicht onderdeel van de VCA. 'Dit kan over van alles gaan, van teken tot de verlichting van je aanhanger, nu het buiten weer donkerder wordt. Ook wordt er verteld wanneer er iets fout of bijna fout is gegaan.'

In het gezichtsveld

'Je moet weten waar je mee bezig bent'

'Makita voert in Nederland een tweesporenbeleid met de merken Makita en Dolmar. Op dit moment zitten we voor de persoonlijke beschermingsmiddelen midden in een transitie naar nieuwe lijnen die begin volgend jaar worden gelanceerd', vertelt Arjen Peeters van Makita. 'Begin dit jaar is er een nieuwe wet gekomen voor beschermingskleding. Vooral voor het werken met motorkettingzagen zijn de eisen aangescherpt. Onze kledinglijnen worden geüpdatet, aangepast en uitgebreid. Stoffen en pasvormen veranderen, zodat het draagcomfort groter wordt.'

Een opvallend Dolmar-product is het rescuepakket voor reddingszagen. Reddingswerkers

Conny instrueert collega's om haar niet aan te raken wanneer ze met een heggenschaar bezig is. 'Ga maar in mijn gezichtsveld staan, zeg ik dan. Een heggenschaar is knap gevaarlijk. Als ik met de heggenschaar geconcentreerd aan het werk ben en iemand benadert je van achteren, dan ontstaat er een gevaarlijke situatie.'

Be social

Scan of ga naar:

www.vakbladdehovenier.nl/article/31394/ik-ben-de-hele-dag-met-veiligheid-bezig

Sinds april 2019 is er een nieuwe wet van kracht die van invloed is op de classificatie, registratie en productie van persoonlijke beschermingsmiddelen. Voor de gebruiker betekent het dat zijn of haar beschermingsmiddelen gekeurd moeten worden. Op pagina xx leest u hier meer over.

zagen andere soorten materiaal dan alleen hout. De buitenste laag van de beschermingskleding bestaat uit ander materiaal, namelijk Nomex 3, wat brandvertragend werkt.

Wij zien dat de markt zich ervan bewust is dat PBM noodzakelijk zijn, en het staat in de Arbowet. Mensen weten goed wat ze willen en nodig hebben. Kijkend naar de letter van de wet zien we wel dat met sommige situaties wat luchtig wordt omgegaan. Een buitenstof mag bijvoorbeeld niet beschadigd zijn; je hebt dan een veilige laag minder. Toch wordt zo'n broek of jas vaak nog gewoon gebruikt.

Van ons assortiment gaan de zaagbroeken het hardst. Ook wordt er naar het plaatje gekeken:

machine en kleding, hoe ziet het eruit? Iemand die tevreden is over zijn machine, gaat ervan uit dat de bijpassende accessoires ook goed zijn.

Ons advies: denk goed na over je persoonlijke bescherming. Een kettingzaag is gevaarlijk. Heb je de juiste opleiding, gebruik je de juiste machine voor het werk dat je doet, voer je het op de goede manier uit én heb je de juiste bescherming?

Regelgeving helpt, maar de basis ligt bij de gebruiker. Je moet weten waar je mee bezig bent.'